

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . . . 25 K Félévre . . . . . 150 K
 Negyedévre . . . . . 75 K Egész évre . . . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felölős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Nemzeti honvédség?

Abauj-Torna vármegye feliratot intézett a nemzetgyűléshez, hogy a Magyar Nemzeti Hadsereg nevét *Magyar Nemzeti Honvédségre* változtassa.

Kétségtelenül szimpatikus e gondolat minden magyar ember előtt s mikor Soós tábornok a hadügyminiszter elnevezést honvédelmi miniszterre változtatta, közhelyesléssel fogadta egész Csonka-magyarország. A magyar honvédség olyan nevet szerzett magának a világháború alatt, hogy vétek volna szerzett jogait tiszteletben nem tartani és gyilkosság volna dicsőséggel övezett nevét hálátlanul elmellőzni.

Kétségtelen azonban az is, hogy e kérdés megoldásában bizonyos külpolitikai vonatkozásokat sem hagyhatunk teljesen figyelmen kívül.

Az osztrák-magyar monarchiának fegyveres hadereje évtizedeken keresztül a K. u. K. Armée volt, melyhez a m. kir. Honvédség és a K. u. K. Landwehr csakalárendelt kiegészítőként csatlakozott. Olyan hamupipóke-féle volt különösen a magyar honvédség a rosszindulatu gögös és dölyfös mostoha mellett. Egészen addig a pillanatig, míg a csatamezőn be nem bizonyosodott, hogy a lenézett, kigunyolt, lemosolygott Hamupipóke silány felszerelése, szántsándékos technikai erőtlensége mellett is különb a világ valamennyi fegyverneménél. Akkor bámult egyet a világ s egyértelmű meglepetéssel helyezte el az elismerés és nagybecsülés koszoruját a magyar honvéd neve mellé.

A gonosz mostoha azonban haját tépte sárga irigységében és sietett világgá kürtölni a vádat, hogy a magyarok ujonckontingensük legjavát éveken keresztül a honvédségnek sorozták s a hadseregnek csak a selejtése jutott. A magyar tiltakozás e szemenszedett valótlanúságra már alig jutott túl a monarchia, vagy legföljebb a szövetséges országok határain s a világ közvéleménye aligha nem gondol vegyes érzelmekkel a m. kir. Honvédségre.

A nagy háború pedig hivatalosan és papíron lezajlott, a népek és nemzetek saját bajaik mellett a világpolitika rohamosan változó újabb komplikációival vannak elfoglalva. Ilyképen lassan-lassan elmosódnak a nagyháború emlékei s mielőbb a feledés homályába merülnek. Oda fog merülni előbb-utóbb a magyar honvédség haditetteinek emléke is és a világ köztudatába mihamarabb visszatér az a hosszú évtizedek alatt bedöngött vélemény is, hogy a magyar honvédségről, csak szánakozón mosolyogva és nem komolyan szokás beszélni.

A nemzeti függetlenségének magikus alapjain felépített Uj-Magyarországnak pedig semmi szüksége nincsen arra, hogy a világ legjobb anyagából álló nemzeti Hadseregét a régi vonatkozásokban szemlélhesse a külföld. Bármily kedves is hát nemzeti szempontból a hadsereg honvéd-elnevezése, külpolitikai tekintetéből legalább egyelőre nem egyszerűen szerencsés gondolat.

Ki kell domborítanunk mindenben kivétel nélkül nemzeti függetlenségünket és önállóságunkat és súlyt kell helyezni arra, hogy a Gesamtmonarchievel mindennemű kapcsolatunknak még a látszólagos emlékei is liquidáltassanak.

Ebből a szempontból nem helye-

seljük a hadsereg-elnevezés teljes kiküszöbölését és legalább átmenetileg úgy vélnők leghelyesebben megoldani a kérdést, ha a független magyar honvédség, — mely minden mellékgondolat nélkül amugyis honvédség a szószoros értelmében — a *Magyar Nemzeti Honvédhadsereg* elnevezést kapná. Így eleget tehetnénk a honvédség iránti büszke hódolatunknak, de külpolitikai kötelmeinknek is. Ha már a Magyar Nemzeti Hadsereg elnevezés hiányosnak tűnnék fel a glóriás „honvéd” szó nélkül.

Ajánlatos és célszerű lenne, ha a város, vagy a megye, vagy mindakettő ily értelemben írta föl a nemzetgyűléshez.

Ujabb osztrák kormány-nyilatkozat Kun Béla ügyében „Németországnak nem volt joga letartóztatni a népbiztosokat”

Bécs, július 26. (Nemz. St. tel. jel.) Az osztrák kormány a következő nyilatkozatot tette közzé a Kun Béla ügyében:

— Annak a hadifogoly szállító vonatnak elindítása, amelyen Kun Béla s a három népbiztos utazott, a koppenhágai szerződés alapján történt. Attól a kormánytól, amelyen a szállítmány áthalad, engedélyt kell kérni, de a szállított személyek részletezése felesleges. Arra nézve, hogy kik utazhatnak, elsősorban annak az országnak van beleszólása, amelyikbe a vonatot küldjük. Ezt a vonatot Oroszországba küldtük, Oroszország pedig nem emelt kifogást a vonat utasai ellen. A német kormány intézkedése folytán a vonat utasai nagy késéssel szüneteltek s két napig kellett vesztegelniük Stettinben. A hajót nyílt tengeren állították meg, s nem engedték vissza Ausztriába sem. A német kormányának ebből kellemetlenségei

lehetnek, de az erről szóló táviratváltások tisztázták a helyzetet s megszüntettek minden félreértést. A hadifoglyokat a népbiztosok kivételével továbbította, míg a népbiztosokat őrizetbe vette. A németbirodalmi törvény szerint Németország katonai és politikai bűnösöket nem ad ki senkinek sem. Nem azandékozik a német kormány a népbiztosoknak olyan engedményeket adni, amelyet Ausztriában kaptak, hanem alkalmatlan idegeneknek tekinti őket, akiket a határra küld, de a helyet a népbiztosok választják meg maguknak. Bármennyire sajnálja is az osztrák kormány, de Ausztriára nézve elintézt az ügy, s további tárgyalást nem folytat.

Bécs, július 26. (Nemz. St. tel. jel.) A Neue Freie Presse jelentést kapott Berlinből, hogy Kun Bélát és társait Liesnitzben internálják.

Végleges döntés a gabona árát illetőleg

A beszolgáltatott gabonáért 500 koronát fizet az állam

Budapest, július 26. (Nemz. St. tel. jel.) Nagyatádi Szabó István, Rubinek Gyula, Korányi Frigyes, sokorópátkai Szabó és a távollévő Haller István helyett Vass József folytatták a gabona árát megállapító és földreform ügyében megkezdett tanácskozást. A tanácskozás ezuttal is a miniszterelnöki palotában folyt le Teleki Pál gróf elnöklése alatt.

A miniszterközi bizottság meggyőződésre jutott az alapvető kérdésekben, minek folytán Teleki gróf átvergődött az első nehézségen s megvetette kormányának létalapját.

A bizottság a gabona árának kérdésével foglalkozva úgy döntött, hogy a közalkalmazottak, tisztviselők, ipari munkások, általában a városi lakosság részére lefoglalt gabonának 500 korona lesz az ára métermázsánként, míg a rosznak 400 korona.

Megállapították azt is, hogy három és fél millió métermázsza gabonát kötelesek a gazdák beszolgáltatni.

Az értekezlet hosszabb vita után a földhírtok reformban is döntést hozott. Nagyatádi Szabó elfogadta azt a közvetítő javaslatot, hogy egyelőre csak a földnélküli mezőgazdasági munkások és hasonló foglalkozású nincstelenek juthatnak földhöz.

Ezek háztelket s két hold földet kapnak. Nagyatádi azzal a feltétellel járult hozzá a megoldáshoz, ha a miniszterközi bizottság sürögősen megoldja a kérdést és végrehajtja a határozatot. A jelenlevők egyhangulag meghajoltak nagyatádi Szabó érvelése előtt.

Budapest, július 26. (Nemz. St. tel. jel.) A földbirtokreform ügyében a mai napon teljes meggyőzés jött létre, újból formális értekezlet nem lesz. Holnap délután a kormány minisztertanácsot tart, amelyen a kiadandó gabonarendeletről foglalkoznak. A minisztertanácsban bemutatják a birtokreformban létrejött megállapodást is.

Haller miniszter Szegeden

Szeged, július 25. (Nemzeti St. tel. jel.) Haller István vasárnap Szegedre érkezett, hogy a közösvári egyetem elhelyezése céljából a város vezetőivel tárgyalhasson. Szegeden való tartózkodása alatt felkeresi az itteni erős keresztény szociálista szakszervezetet is. Szegedre elkísérte Oláh Dániel volt miniszter, dr Tóth Lajos helyettes államtitkár, Vasek Ernő szegedi kormánybiztos, Homonnay Tivadar és Szabó József képviselő.

A Debreceni Patronázs-Egylet közgyűlése Patronázs-Othont létesítenek

Vasárnap délelőtt tartotta a Debreceni Patronázs-Egylet, ez a csendben és minden feltűnés nélkül, de annál nagyobb eredménnyel működő emberbaráti egyesület közgyűlését.

Kesserű Lajos dr. törvényszéki elnök, az egyesület elnöke nyitotta meg a közgyűlést.

— 1918. óta — mondotta — nem tartottunk közgyűlést s e két év alatt többet szenvedtünk, mint a háború folyamán. Megtanultuk azonban, hogy a gyűlölet nem képes állandó alkotni, csak az az állandó, csak az a marandó, aminek a szeretet az alapja. Egyik nagy mártírhaltált férfiunk azt mondotta, hogy *küzdelem az élet*. A Debreceni Patronázs-Egylet is sokszoros erővel küzd, de csak a szeretet fegyverével, az apátlan, anyátlan gyermekek érdekében.

A nagyhalásu elnöki megnyitó után Márk Endre indítványára elfogadja a közgyűlés, hogy Kesserű Lajos dr. beszédét jegyzőkönyvben megörökítik s fellerjesztik az igazságügy-miniszterhez.

Dr. Kiss Sándor titkári jelentésében beszámol az egyesület két évi munkásságáról, majd a pénztári és számvizsgáló jelentést olvassa fel. A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a titkárnak köszönetét fejezi ki.

Utána a tisztkart választják meg. Elnök egyhangulag dr. Kesserű Lajos, társelnökök Fráter Erzsébet és Sass Béláné, alel-

nökök Bernoldk Nándor, Márk Endre és Pákozdy Sándor, titkár dr. Kiss Sándor, pénztárnok Szűcs Elek, könyvtáros Valner Gyula, ügyészek dr. Kölcsey Sándor, dr. Kertész Endre és dr. Jóna Kálmán, ellenőr Somossy László, jegyző Valner Gyula. Az intéző bizottság tagjai Csűrös Ferenc, Brokés Győző Sztankay F. Béla, Gergics Károly, Medgyaszay Miklós, Nagy Kálmán, Rostás István, Uray Sándor, Szántó Károly és Révész Imre dr. Révész Imre ref. lelkész hosszabb beszédben köszöni meg a bizalmat. A lelképásztornak — mondotta — a legnagyobb készséggel kell bekapcsolódni a közéletbe s más talán csillogóbb közéleti szereplés helyett az emberbaráti intézményekkel foglalkozni. (1)

Majd felvették Harsányi Imrét az alapító tagok közé.

Az indítványok során Kolbenhayer Kálmán szeretné, hogy azon fiatalok büntetése részére akiket nem fogházra, hanem javítóintézetre ítélték, s most nem tudnak elhelyezni, egy Patronázs-othont létesítenek.

Kovács Gábor és Szentkirályi Tivadar felszólalásai után a közgyűlés egy bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására és a tárgyalások megkezdésére, amelynek tagjai Hubert Ottó, Bernoldk Nándor, Kolbenhayer Kálmán Kovács Lajos, Márk Endre. A közgyűlés fél 1 órakor ért véget.

A lengyel helyzet

London, jul. 26. (Nemz. St. t. j.) A Morning Post jelenti Washingtonból: Az Egyesült Államok valószínűleg megtagadják Lengyelországnak az erkölcsi támogatást, mert a közvélemény ellene van.

Berlin, jul. 26. A Wolff-iroda jelenti: Az orosz szovjet hadsereg a bolsevik főparancsnokság rendelkezésére megkezdte a visszavonulást.

London, jul. 26. (Nemz. St. t. j.) A Times jelenti: A lengyel kormány elküldte a fegyverszüneti kérelmet a moszkvai kormányhoz. A katonai helyzet a fronton megjavult, a déli hadsereg rendületlenül tartja állásait.

Szabályozzák a burgonya kivitelét

Bár a burgonya forgalmát a lakosság könnyebb elláthatása céljából szabaddá tette a kormány, a külföldi kivitel korlátok közé szorítja mégis, éppen úgy, mint a gabonánál, mert félt, hogy a spekuláció nagyobb mennyiséget fog külföldre szállítani, mint amennyit mi nélkülözni tudunk. A közlelmzési minisztériumban a burgonyatermésről, a burgonya értékesítésről, s a burgonya kiviteléről a következőket mondották egyik szakispunk munkatársának:

— A burgonyatermés eredményeiről csak a legjobbakat mondhatjuk, olyan termés, mint az idén van, régen nem volt, igaz, hogy azelőtt nem is volt akkora terület burgonyával bevetve. Ennek egyik oka az a körülmény, hogy a közlelmzési minisztérium bőségesen tocsátott rendelkezésre vetőmagot, másrészt pedig sok helyen hátramaradtak az ősziekkel, úgy hogy ezeken is burgonyát vetettek. Arról, hogy a termés mennyi lesz, ma még nem lehet beszélni, annál kevésbé lehet pontos számokat mondani. Mi is csak a bevetett terület nagysága alapján lehetünk optimisták és figyelembe kell egyúttal vennünk a gazdasági feltételeknek beérkező jelentéseit, amelyek a legkedvezőbbek.

— Ami a burgonyaexportot illeti, épp úgy lesz, mint a korai burgonyánál, a közvetítő kereskedelmet itti is kikapcsoljuk, amit az ország pénzügyi helyzete magyaráz meg. Burgonyadarank jelenleg nincsen és így annak exportjáról nem is igen lehet beszélni. Hogy gyártanak-e, vagy nem, az attól függ, hogy a lakosság teljesen el lesz-e látva és marad-e majd ipari feldolgozásra anyag. A daraggyártás mellett persze a keményítő- és szeszgyártás is helyet foglal.

— A hivatalos körök mindenesetre kíván-

csian várják, hogy a szabadkereskedelemnek a bekapcsolása a burgonyakereskedelem terén milyen eredményeket produkál majd közlelmzési vonatkozásban és áralakulási szempontból? Tudvalevő ugyanis, hogy a kormány csupán a Nyirvidéket nyilvánította zárt területnek, ahol csupán a hatóság vásárolhat burgonyát, míg az ország többi részében a kereskedők szabadon vásárolhatnak. Eddig a korai burgonyából nem volt nagyobb forgalom, mégis a szabadkereskedelem 7-8 koronás áron hozza forgalomba a burgonyát szabadon, szemben a hatósági 350 filléres burgonyaárral.

Éppen ez a csakis tűzkerdéssel magyarázható árfelejtés indította a kormányt arra, hogy a közvetítő kereskedelmet kizárva, maga irányítsa a burgonyakivitel, mely esetben a gazdának is nagyobb árat tud biztosítani, meg a közvetítés hasznát is az országnak, a lakosságnak, a gazdaságsadalomnak tudja végeredményben juttatni.

A blokád-bizottság ülése

London, július 26. (Nemz. St. tel. jel.) A szövetségesek blokád-bizottsága ismét összeült Párisban, ahol a szövetségesek az Oroszország elleni katonai intézkedések támogatására hoztak döntéseket.

A titokzatos Kállay-fiu titokzatos története

Mint néhány nappal ezelőtt jeleztük, a rendőrség nyomozást folytatott egy Kállay István Arthur nevű egyén után, kit a berlini hadi és polgári fogolyiroda keresett. Értesülésünk szerint a titokzatos történet, melynek fő hőse Kállay István Arthur, a következő:

Az 1880-as években volt itt Debrecenben egy nagyon jó hangú, elegáns öltözött, jó modoru theológus, kit Kállay Ferencnek hívtak. Ez a Kállay Ferenc még annak idején kivándorolt Oroszországba. Miután beköborolta a fél Oroszországot, Szentpétervárot megismerkedett egy orosz arisztanóval, kivel egész holtáig a legnagyobb egyetértésben élt együtt. E házasságból azután három fiu származott. Kevéssel a háború kitörése előtt meghalt a Kállay gyerekek apja és a fiuk anyjukkal éltek magukban Tiflisz városában. Tifliszben érte a világháború a Kállay családot, hol a három fiut internálták. A háború éveiben súlyos tüdőbetegséget kapott a legnagyobb fiu: Kállay István Arthur, kit — magyar honos lévén —

Magyarországba küldtek. Kállay István Arthur idejött apja városába — Debrecenbe, hol jelentkezett a rendőrségen, majd, minthogy súlyos beteg volt, befeküdt a közkórházba, hol 1919 május 29-én meghalt. Temetését anyja rendezte, aki időközben Oroszországból ideérkezett. Anyja, valamint a többi Kállay fiuk holléte után érdeklődik most a rendőrség. Nem kizárt azonban, hogy a legkisebb fivére Kállay I. Tibor, ki most körülbelül felső realista lehet, érdeklődik fivére után. Az érdekes ügyben a rendőrség a Berlini Hadi- és Polgárfogoly Irodával felvette a fonalat.

Lloyd George aggodalma

Amsterdam, július 26. (N. St. t. j.) Lloyd George az alsóházban a következőket mondta a német határt fenyegető orosz veszedelemről:

— Tisztában kell lennünk, hogy mit jelent ez Németországnak a mi órási követeléseinkkel szemben s éppúgy mint hatalmas adósságával Oroszország, bármely adós kiértésbe jöhet s egyszerűen kibújik a köteletség teljesítése alól.

Ez természetesen az anarchia lehetősége,

A szövetségeseknek gondolniok kell erre s feltétlenül meg kell akadályozni a bolsevikiek átvonulását Lengyelország területén.

A népbiztosok bünperere

Budapest július 26. Budapestről jelenti, hogy a népbiztosok bünperében ma befejezték a vádlottak kihallgatását s a tanuvallomásokra került a sor. Első tanu Berinkey Dénes volt igazságügyminiszter, későbbi miniszterelnök volt.

Tűz a Salétrom-telepen

Vasárnap a késő délutáni órákban könnyen katasztrofálissá válható tűz támadt a Salétrom-telepen. A Salétrom-utca 3 sz. alatt vana Debrecen-Nyirbátor helyi érdekű vasut tulajdonát képező kocsi szin, mely deszkakerítéssel van körülvéve. A kerítés mentén nagymennyiségű trágya és tört szalma van felhalmozva, mely vasárnap este eddig ismeretlen okokból kigyuladt. Vasárnap este égni kezdett a szalma, de szerencsére a vasúttársaság kocsirendezője észrevette és mint-hogy a közelmúlt napokban többször támadt kisebb tűz a helyszínen, hozzálátott a tűz el-folytatásához. Munkája azonban ezúttal meddő volt, s kénytelen volt telefonálni a tűzoltóságra, mely idejében kivonult a helyszínre és sikerült a tüzet eloltania. A tűz könnyen veszedelmessé válhatott volna, amennyiben az égő kerítéshez közel volt több áruaktár, hol nagymennyiségű áru van felhalmozva. A tűz keletkezésére vonatkozólag a rendőrség megindította a nyomozást. Eddigi vizsgálat alapján a kár túlhaladja az ezer koronát.

X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X

Az osztrák hadifolyók sorsa

Bécs, július 26. (Nemz. St. tel. jel.) A nép körében nyugtalanító hírek terjedtek el az osztrák hadifogyók oroszországi helyzetéről. Beszélik, hogy az orosz kormány a Lengyelországnak adott hadianyag miatt megtorlásul internálta az osztrák tisztakat és altisztakat.

HIREK

Zsidó aknamunka

folyik a magyar gazdák között a keresztyén kormány ellen a termésrendelettel kapcsolatban. Azt híresztelik a közvetítés rebachjából kirekesztett zsidó-vigécek, hogy a kormány csak azért kívánja a vetésterület bejelentését, hogy a beszállítandó gabonamennyiséget olyan nagyra szabhassa, hogy a gazdáknak ne legyen mit a szabadforgalomban eladni. Igazán szerencse, hogy a gabonabeszolgáltatási táblázat napvilágra látott már s a gazdák meggyőződhetnek arról, hogy ez a manőver milyen erkölcselen alapokra támaszkodik. Láthatták, hogy a beszállítás progresszív történet: minél nagyobb a gazdaság, annál többet kell adnia, úgy hogy a törpe birtokra alig esik valamelyes kötelezettség. De a kirekesztett zsidó-gabonabizományosok nem akarnak belenyugadni az illetéktelen haszon elvesztésébe, s minden aljasságot és hitványtságot felhasználnak arra, hogy az Áruforgalmi Rt. munkáját megakadályozzák. Csak hogy a magyar gazda nem ül már föl nekik, s azt mondja a rágalmozó patkányseregnek: — Ismerlek torma, milyen édes gyökér vagy!

— **A Magyar Nemzeti Könyvnyomda és Lapkiadó vállalat Rt. igazgatósága** f. hó 27-én délután fél 5 órakor ülést tart a „Hajdúföld” szerkesztőségében.

— **Meghívás.** Néhai be. Zih Sándor elkészünknek a hivei, barátai és tisztelői adakozásából készült síremlékének ünnepélyes felállítása 1920 július hó 29-én délután fél 6 órakor lesz a Kossuthutcai temetőben. Ezen ünnepélyes aktsura presbyteriumunk tagjait meghívjuk. Az elnökség.

— **Debrecen koszorúja a hősök sírján.** A debreceni csatában 1849 augusztus 2-án elesett hős honvédek sírját az idén nagyszabású emlékünnepély keretében koszorúzza meg a városi tanács. Az ünnepélyen részt vesz a helyőrség, az egyetemi ifjúság és a Petőfi-dalkör, mely augusztus 1-én este 8 órakor a Bika nagytermében külön is ünnepel.

— **Menekültek figyelmébe.** Hajdusámson község adóügyi teendőiben jártas két munkáról keres. Fizetésük a tisztviselői fizetésen felül napi 30 korona. Közvetlenül a községi jegyzővel kell tárgyalni. Debrecen Menekültügyi Kirendeltség.

— **Kegyelem a szolnoki kommunistáknak.** Szolnokról értesülünk, hogy a büntetőtörvényszék tegnap hirdette ki három kommunista előtt, akiket halálra ítélték, Horthy kormányzó kegyelmét. A kormányzó *Slonik Lajos, Bozsó Károly és Bentsik Lajosnak* kegyelmet adott, s az első kettőnek életfogytiglani a harmadikat 15 évi fegyházra változtatta büntetését.

— **Megrostált szabadjegyesek.** A városi tanács példás szigorral védi a vigalmi adójövedelmét. Az Apolló mozgó Rt. betérjesztette a szabadjegyesek névsorát, de a városi tanács ugyancsak megkurította a névsort: az igazgató feleségének, fiának, leányának, meg a számos hozzátartozóknak neveit törölte. Nem teljesítette a tanács a Petőfi-dalkör kérelmét sem, hogy a vigalmi adót általánosságban váltsa meg.

— **Jótekonyság.** Az Első Magyar. Alt. Biztosítótársaság főtisztviselői közös baráti vacsorájuk alkalmával 500 koronát gyűjtöttek össze és juttattak hozzánk az erdélyi menekültek javára. A nemeslelkű adományt köszönettel juttatjuk rendeltetési helyére és a jó példát társasköreink szives figyelmébe ajánljuk.

— **Csak nyilvános árverésen!** A városi tanács adott esetről kifolyólag kimondta, hogy városi alkalmazottak csak nyilvános árverésen kaphatnak városi bérletet. Az elvi határozatra szükség volt, mert visszaélések történtek az árverés mellőzésével kiadott bérletekkel, amire nemrég éppen a „Hajdúföld” mutatott rá.

— **Kitiltott szenny lapok.** A kereskedelmi miniszter a Newyorkban megjelenő „A Munkás” és a Frankfurtban megjelenő „Der Israelit” című sajtótermékektől a postai szállítás jogát megvonta.

— **Előmunkálati engedély a tanyai vasútra.** A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette Debrecen város és Hajdúvármegye törvényhatóságát, hogy *Piszky Árpád* debreceni földbirtokosnak a tanyai vasútra az előmunkálati engedélyt megadta. A motoros vagy gőzforgalmu, keskenyvágányu gazdasági vasút Debrecenből kiindulva Ondód, Kishegyes, Elep, Kösülyszeg érintésével a nádudvari vasúti állomásba fut be.

— **Véres családi drama a fővárosban.** Budapestről táviratozzák, hogy tegnap délelőtt véres dráma játszódott le a Ferenc-köruton. *Fukan Károly* X X agyonlőtte menyasszonyát *Draxler Ilonát*, majd önmaga ellen fordította a fegyvert s önmagát is agyonlőtte. Tették oka az volt, hogy menyasszonya elhagyai készült őt s egy miniszteri titkárhoz akart feleségül menni. Mindketten meghaltak.

— **Árdráglók.** A rendőrség *Siamovits Nándorné Csokonai u. 23.* és *Landau Wolf Pesti u. 1. sz. alatti* szatócokat, mert 3 K 20 fillérért árulták a gyufát, 5—5 napi elzárásra és 300—300 K pénzbírságra ítélte. A gyufa eredetét nem sikerült kinyomozni, bár a feljelentő is zsidó volt, mert azt vallották, hogy ismeretlen zsidótól vették, aki Tokajból hozta. A városi tanács, miután már büntetve voltak, felemelte a büntetésüket 10—10 napi elzárásra és 500—500 K pénzbírságra. Az iparengedélyt is meg kellett volna vonni ezektől a Máramarosból belopakodott kellemetlen idegenektől!

— **Szolgálati kocsi a tisztviselőknak.** A belügyminiszter köriratban tudatta a törvényhatóságokkal, hogy a személyvonatokon a kiküldetésben utazó köztisztviselők a „Szolgálati kocsi” feliratu I. és II. osztályu fülkéket vehetik igénybe. Hivatalos kiküldetésüket azonban igazolni tartoznak.

— **Marad a jég ára.** A vendéglősök jéggyárának az árvizsgáló bizottság, az előállítási költségek nagyságára tekintettel megengedte, hogy a jéget táblánként 10 koronáért árulhassa. A vendéglősök jéggyára erre felszólította a városi jéggyárat is, hogy 10 koronára emelje a jég árát, azonban a városi tanács az ajánlatot nem fogadta el.

— **Esküvő.** F. hó 28-án d. u. 5 órakor a róm. kath. templomban tartja esküvőjét *Etekes Dezső* *Janika Macuskával*.

— **VIZSGA-HANGVERSENY.** Révfy Károly magán zeneiskolájának növendékei a róm. kath. egyházi vegyeskar szíves közreműködésével f. hó 28-án, szerdán d. u. 5 órakor a róm. kath. főgimnázium dísztermében vizsga-hangversenyt rendeznek a következő műsorral: *Verdi* „Cigányok kardala” a *Traviata* c. operából, előadja a róm. kath. egyházi vegyeskar. *Burgmüller* op. 100 „Ártatlanság” zongorán előadja *Böszörményi Gizi*. „Vaoaszat” zongorán előadja *Totin Pali*. „Mazas Opus 38 és 85” hegedűn előadja *Szontagh István*. „Vig dalra fel” előadja a róm. kath. egyházi vegyeskar. „Pásztor dal” előadja *Ungár Magda*. „Pleyel op. 145. Hegedű duett” előadják *Totin Pista* és *Laci. Chován K.* „Kis darab” zongorán *Böszörményi Mancsi. Reiding G.* „Nocturne” hegedűn előadja *Szontagh István, Chován K.* „Kis darab” zongorán *Ungár Pista, Burgmüller.* „Arabesk” zongorán *Kozma Agica, Horváth G.* „Enyelgés” zongorán előadja *Nagy Iven. Thomán*. „Magyar ábránd”. *Mendelshon*. „Onverture”. *Mészáros Tibor*. „Rondo” zongorán *Dubravszky Mancsi. Burgmüller.* „Lovagiasság”, zongorán *Dubravszky Valli.* „A fecske” zongorán *Dubravszky Borka, Kottovits.* „Vasuton” előadja a róm. kath. egyházi vegyeskar. Műsor a növendékeknek kapható.

Gábor Grün Andor is üzen. Ez a nagyzási hóbortban szenvedő, lipótvárosi vörös zsidógyerek Bicskén, a Johann Vernai-féle nyomdában „Ezt üzenem” címen durva, pimaszhangu kommunista förmedvényt bocsájított

X X X X X X X
X X X X X X X

A debreceni könyvesboltok még mindig tömve vannak a Gábor Grün könyveivel! . . .

— **Uj iparosok.** A városi tanács a következő iparengedélyeket adta ki: *Ullmann Salamon* kereskedelmi r. t. fűszer, gyarmataru és vegyeskereskedés nagyban és kicsinyben 2000—2000. *Feldheim Imre* és *Dezső* posztónagykereskedés 2000. *Szabó Lajos* asztalos, *Varga József* cizmadia, *Németh József* géplakatos, *Rozner Imréné* szabó, *Csapó László* vendéglős 500—500. *Fejes Péter* bádogos 300. *Vári Janos* szatócs 200 korona engedély díj ellenében.

KIS HIREK

X X X X X X X
X X X X X X X
X X X X X X X

— **A német élelmesség** százezer darab tenenet szerzett meg Amerikában Németország számára. Keveset beszélnek, többet tesznek!

— **Kétszázezer kommunista** röpiratot égettek el a múlt év őszén Magyarországon. 15 ezer bolsevista osztogatta 23 millió példányban és 250 millió koronát dobtak ki érték az államkincstárból.

— **Az örök mozgóval,** perpetuum mobilével kísérletezik egy *Stoppel József* nevű müncheni festő. Allítólag sikerült megoldani a problémát... Elvállik még!

— **Az erdélyi magyar egyetemre** tizenkét milliót gyűjtöttek oláh rabiga alatt görnyedő véreink. Talán már az őszre megnyílnak az egyetem kapui, hogy hirdessék a magyar öntudatot és vasakaratot.

— **Bethlen István** gróf az *Emich Gusztáv* követi kinevezésével megürült hódmezővásárhelyi kerületben fog fellépni képviselőjelöltnek.

— **A debreczeni,** keszthelyi és magyaróvári gazdasági akadémiákra augusztus 15-ig lehet beiratkozni.

— **A löcsei keresztyén** magyarok azt a nőt, kit cseh tiszttel együtt látnak, társadalmi téren bojkottálják.

— **Közveszélyes munkakerülő.** A kávéházak zugaiból, a lánchadak rejtekeiből emelte ki a rendőrség *Deutsch Miksát*, aki nem tudta megmondani, hogy mi a foglalkozása. Csak annyit háborgott, hogy kávéházba jár és üzleteket segít legombalyítani. A közveszélyes munkakerülésért 15 napi elzárásra ítélték. A városi tanács hétfői ülésén helybenhagyta az ítéletet.

— **Kihágási ítéletek.** A rendőrség *Lebovics Zsigmond* német szeszitalom áthágásért 8 napi elzárásra és 200 K pénzbírságra, *Grosz Márton* engedély nélküli ipartzésért 1000 K pénzbírságra ítélte. A városi tanács is helybenhagyta az ítéleteket.

— **A állami kórházak** ellátása. A népjóléti miniszter tudatta a törvényhatóságokkal, hogy az állami kórházak részére szükséges terményeket (borsó, bab, lencse, dió, mák, tengeri, árpa, zab, köles, zöldség, stb.) közvetlenül a termelőktől kívánja beszerezni.

— **Védik a gyógyfürdőket.** A miniszterium legújabb rendelete szerint a népjóléti és munkügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértve a gyógyfürdők forgalmát szabályozhatja, az oltartózkodást feltételhez kötheti. A tartózkodás időtartama tekintetében korlátozásokat állapíthat meg s megállapíthatja a gyógyfürdőkön a lakosok, étkezés, valamint a fürdővendégek részére szokásos minden szolgáltatás legmagasabb árát.

— **Elítélt börtláncos.** A rendőrség *Klein Mihály* közismert börtláncost, aki a kávéházakban láncolt, 60 napi elzárásra és 2000 korona pénzbüntetésre ítélte. A tanács a példás ítéletet helyben hagyta. Persze a láncos felebbezni fog és mire a belügyminisztert is megjárja az ügy, úgy lehet, már Kis vagy Kelenvölgyi álnév alatt fog láncolni más városban.

— **Adomány a csecsemőknek.** A debreceni Mezőgazdasági Gépgyár részvénytársaság a Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatalának a csecsemővédelmi alap javára 200 koronát adományozott. Fogadják adományozók e nemes tettükért őszinte, hálás köszönetünket. Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

— **Strausz István bűnpere.** Budapestről jelentik, hogy a budapesti büntető törvényszék hétfőn kezdte meg dr. *Strausz* István ügyének tárgyalását. Dr. *Strausz* kijelentette, hogy parancs folytán tartotta az inkriminált beszédet s nem nyilvánosság előtt mondotta el. Ha megtagadta volna a beszéd elmondását, romlás következett volna be a számvevőségénél. A cselekedetei igazolják őt. A tanuk kihallgatása következik.

— **Legrosszabb nyakkendőt** ujjalalkítják „Kolosné nyakkendő termében” *Rákóczi u. 23.*

— Rendőri hírek. Kitoloncolt zsidó. A letartóztatás alatt Aló Lőfkovics Vilmos berettyó-ujfalu-i lakost a rendőrség toloncuton Berettyó-ujfaluba kísérte át, hogy átadja az illetékes hatóságoknak, internálás iránti intézkedés végett.

— Életuntak: Cseh István, Piac-utca 15. sz. alatti lakos felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen. — Horváth Jánosné, aki mint már közöltük, néhány héttel ezelőtt marólugot ivott, tegnap a kórházban meghalt. Tettének oka életuntság volt. — Esernyő tolvaj: Vogel Iona debreceni lakos a főpostán hagyta esernyőjét, melyet özv. Eber Istvánné elemelt. Eberné ellen a rendőrség az eljárást megindította. — A tolvaj sörös kocsis. Mint annak idején jelentettük Áron Miksa kárára nagyobb mennyiségű sörlopás történt. A rendőrség megállapította, hogy a lopási kárka Ádám sörös kocsis követte el, ki szökésben van. A rendőrség körözi a tolvaj kocsis.

— Harisnya gyáram üzemét, mely 1915 óta araghiány miatt szünetelt, újra felvettem és egyelőre követező cikkek gyártásával foglalkozom, mely cikkek detail eladását a Piac-u. 18 (Tisza palota) üzletben már meg is kezdtem: Nőiharisnya párja 70 korona, fekete, barna, fehér, szürke. Gyermekek-patent harisnya 40—117 kornáig, barna, fekete, fehér. Gyermekek-fuszekli 47—78 kornáig különböző színekben. Férfi fuszekli 50—60 kornáig nyers és színesben. Teljes tisztelettel Benváts Emil.

— Pezsgős üveget vesz a Török pezsgőgyár. — Varga János és Táras bronzműves, villany- és gázszerelő, vízvezetési, csatornázási iparosok. Battyány-u. 26. sz.

Művészet

Képek a városházán. Harmat M. (valószínűleg Manó) megérkezett a képeivel. E faji jellegű disztinkciót azért tesszük, mert egyik estillap — melynek hasábjain igen ritka a postán műkritika — ezáltal komoly művészi eseményként tárgyalja és propagálja a művészi ellenkolléct. Hozzá szoktunk már a „műkereskedők” giccszerű butor és autogrammm képekhez, de ily silány gyári portékával régen volt dolgunk.

Hisszük, hogy a Műpártoló Egyesület a jövőben éberebb lesz és az illetékes körök felvilágosításával megakadályozza azt, hogy ily átkulturális munkát végző vándor izlés-ronitók a 25 százalékos jótékonyág örve alatt oly kiállítási helyiséghez jussanak, melyre Debrecen értékes képzőművészei hiába tartanak igényt.

Éveken át tartó komoly, nehéz munkának eredményei kénytelenek a leghetetlenebb kiállítási helyiségben az anyagi és erkölcsi siker rovására meghuzódni.

Mindenestre megakarjuk védeni a vidék és városunk művészeti kultúráját, különösen most, amikor a Nemzeti Szalon és a magánosok propaganda jellegű vándor kiállítása a nehéz viszonyok miatt szünetelni kénytelen, hogy rideg pénzemberek a közönségünk, de különösen ifjúságunk műérzékét lerontsák.

S. O.

SPORT

A DEAC f. hó 22-én csütörtökön délután 5 órakor az Egyetemi Körben szüneti bizottsági football-, tennis- és uszó-szakosztályi gyűlést tart.

Törökvs—DVSC 6:0 (2:0). Hála és elismerés illeti meg a Vasutas SC-ot azért a szép sportvezetért, amit vasárnap nyújtott. A vasutasok derekasan megállították helyüket a szép technikával és abszolút biztonsággal dolgozó Törökvéssel szemben, csupán kapusuk bizonytalan védésén mulott, hogy 5 gólt kaptak. Szébbnél szebb támadások, kidolgozott akciók tették széppé a mérkőzést. Bíró Vértés Imre.

DEAC—DMTK 2:1 (1:1) Az egyetemi csapat megérdemelt győzelmet aratott. Az első gólt az MTK érte el Mertin révén, amit Fodor gyönyörű kiszökésével kiegyenlített, majd a második félidőben a DEHC-nak megítélt 11-es Ujlaki védhetellenül a hálóba juttatta. Jó bíró volt Balog.

Színház

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* Boross Géza kabaréja. Ma kezdi meg a Vígyszínházban Boross Géza kabaréja három este terjedő vendégszínházát. Fellépnek: Szász Ilona, Sováry Margit, Elek Anna, Boross Géza, Kabos és Sándor. Zongorán kíséri Palló karnagy. Minden este új műsor. — Részletes műsört a Színházi Ujság közli.

* Zilahy Gyula egy napos vendégszínház az Apollóban. Zsül, az országoshírű művész, mindnyájunk kedvenc Zsülje e hó 29-én, csütörtökön lép fel az Apollóban, alkalmat adva közönségünknek, hogy bájos, kedves egyéniségében és ragyogó művészetében gyönyörködhesen. Fellépnek még Z. Zöldhelyi Nusi Nyiregyháza körülrajongott primadonnája — Zilahy Pál — Stankoczi Pista énekes bonvivánt — Király Marcsa angol és keleti táncosnő. Jegyelővétel az Apollóban.

* Gyurkovics lányok, Herczeg Ferenc kitűnő vigjátékát ma utoljára adja az Uránia.

* Sár és Arany (Moral und Sinnlich keit) dráma 6 felvonásban. Egy asszony és egy leány szerelmi életét látjuk a filmen. Erika Glässner a rossz utra tért leány tragikus esetét megkapó művészettel játssza. Csak 16 éven felüliek nézhetik. Bemutatja az Apolló.

APOLLO

Kedd, Szerda
Sár és arany
(Moral und Sinnlichkeit)
Dráma 6 felvonásban.
Főszereplő:
ERIKA GLÄSSNER.
Előadások 7 és 9-kor.

URANIA

Kedd
Herczeg Ferenc vigjátéka
Gyurkovics lányok
4 felvonásban.
Főszereplők: Poór Lili,
Ági Böske, Mészáros A.
Előadások 7 és 9-kor

NYILTTÉR.

Kérelem.

Kérem a nagyérdemű közönséget, valamint szaktársaimat és ismerőseimet, hogy az ellenem indított szemérmetlen hajszja tekintetében ítéletüket mindaddig függeszsek fel, míg megszarolni szándékozomtól bírói uton elégtételt nem veszek.

Debreczen, 1920. július hó 26.

Tisztelettel
Haas Rezső
vasuti vendéglős.

Kazánok

konzervgyári- és gazdasági gépek, szerszámok, kocsik és hordók

eladók.

Konzervgyar Hajdunánás

Művészi

képkiallítás és képvásár

a városháza nagytermében.

A legkiválóbb magyar festőművészek alkotásaiból, rendezte a budapesti Harmath-czég

Megtekinthető már csak f. hó 30-ig naponta d. e. 9—1 és d. u. 3—7 között.

Kiadja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVALL. R.-T.

Ha szép akar lenni? Korzó arckrémét és szappant használjoni

PARFÜMÖK prima minőségűek. Pipere szappanok. Mindenféle pipereolajok. kószerek, irrigátor felszerelések, gumi árúk, GAZDASÁGI ÖZIKKÉK, kreolinn stb. legelőbban szerezhetők le a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

ANTIK

karperecet elvesztettem a cirkusz előtt. Megtaláló 2000 koronát kap. Nyilas telep Márton Kálmán-u. 17. Zolnayné.

Feles-bérletre

keresek 3—500 hold földet, szőlő és gyümölcsös kertet. Ugyanott 9 hektó bor eladó. Eötvös-utca 7. sz.

Eladó

Csapókert Kurucz-utca 110. szám alatt lévő mintegy 5—6000 cement fél darab téglá. Megtekintés után értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankja. — Kossuth-u. 17.

Makulatura

különként kapható lapunk kiadóhivatalában.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletben Piac-u. 60. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.

MŰRÁS, Bádogy-utca.

KISS FERENCZ

női szabó Piac-u. 56.

Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tanítást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

Gőzmalomhoz

25 P. H. egész stabil gőzgép üzemképes állapotban azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy György-utca sz. 19.

Kovács és Kazánszenet, Akác

műfat, Romancementet, Tűzfát vagon-tételben és méter-mázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Oreszt tűzifa és szénkereskedő Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.

Vidéki rendelést is eszközölök.

Naptártömb

1920. évre mintegy 10—15 db kapható lapunk kiadóhivatalában.

Cigaretta hüvely 5 koronától

Papír száivéta 100 darab 16 korona.

Szekrény papír 100 darab 75 korona

Cukornéküli befőzés könyve 11 kor.

Antalfy-nál

Debreczen, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Azonkívül a legkiválóbb regények kaphatók

Katonai egyenruhák

Polgári öltönyök

mérték után vagy készen fordítások átalakítások legelőbban és csinosan készülnek

PISKOLTY PÉTER

polgári és katonai szabó üzletben, KOSSUTH-UTCA 58. SZÁM.

Földet keresek

10 holdig, 1000 holdig megvételre és bérletre a város határában vagy a közeli vármegyékben — Dezső L. irodája Maróthy utca 19. szám.

Eladó föld

köves uton városhoz 10 kilométernyire fekete és barna aljas homok tanya nélkül eladó, vízestalaj, konyhakertészetre különösen alkalmas, Dezső L. irodája Maróthy-u. 19. szám.

Bélyeggyűjtés és véső-intézet

PAULÓ I. Battyányi-u. 22. telefon: 1365.